

N:o 23.

Af Herr von Ehrenheim: Om antagande af en förordning angående visse jernvägsaktiebolags konkurs.

Lika angeläget det i allmänhet torde erkännas vara att genom en lagstiftning, som bereder möjlighet till inteckning af enskilda jernvägar, söka på ett mera tillfredsställande sätt än för närvarande kan ske, ordna de enskilda jernvägarnes kreditförhållanden, lika behöfligt är det, att lagstiftaren egnar sin uppmärksamhet deråt, att, i händelse ett jernvägsaktiebolag kommer på obestånd, formerna för behandlingen af ett sådant bolags konkurs blifva afpassade efter å ena sidan den egendomliga beskaffenheten af ett dylikt konkursbo och å andra sidan det allmännas kraf på vidmakthållandet af ett allmänt samfärdselsmedel. Då man känner, att redan några enskilda jernvägsbolag offentligen tillkännagifvit sig icke kunna fullgöra sina förbindelser till fordringsegarne, läser enhvar lätteligen inse vigten deraf, att en lag, som bättre än den allmänna konkurslagen lämpar sig för de särskilda förhållanden, hvilka förekomma i sådana bolags konkurs, så snart som möjligt kan träda i tillämpning, och den omständigheten, att på senaste tiden en förbättring inträdt i konjunkturerna för några af våra viktigare näringar och att ökade trafikinkomster för jernvägarne i följd deraf kunna påräknas, utgör endast ett ytterligare skäl att påskynda ifrågavarande lagstiftningsarbete för att jernvägsbolagens fordringsegare icke må äfventyra, att fördelen af den förbättring i bolagens ekonomiska ställning, som måste åtfölja trafikens stegring, blifver dem beröfvad derigenom att en hastig tvångsrealisation af bolagens hela egendom måste ega rum på grund af blott en enda fordringseares yrkande.

Med hänsyn härtill har jag ansett mig böra i form af motion draga under Riksdagens pröfning det förslag till lag uti ifrågavarande ämne,

som blifvit uppgjort af komitéén för utarbetande af förslag till stadganden angående säkerhet i jernvägar.

Hänvisande till komitééns den 24 nästlidne November afgifna och i tryck tillgängliga betänkande, får jag derföre vördsamt föreslå,

att Riksdagen må för sin del besluta antagande af det förslag till förordning angående vissa jernvägsaktiebolags konkurs, som finnes denna motion bifogadt.

Om remiss af denna motion till Lag-Utkottet anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1880.

Pehr Ehrenheim.

Förslag

till

Förordning angående vissa jernvägsaktiebolags konkurs.

I sådant jernvägsaktiebolags konkurs, hvarom här nedan i 1 § förmäles, skola, jente hvad lag och författningar innehålla, som icke strider mot denna förordning, tillämpas följande särskilda föreskrifter:

1 §.

Har jernvägsaktiebolag, som eger jernväg, för hvars anläggning Konungen medgifvit rätt till förvärfvande af erforderlig mark enligt gäl-

lande författningar om jords eller lägenhets afstående för allmänt behof, afträdt sin egendom till konkurs, skall Rätten eller domaren genast förordna lämplig person att, intill dess gode män blifvit utsedde, handhafva jernvägens förvaltning och bevaka konkursboets angelägenheter samt att i förvar taga bolagets böcker och andra handlingar, som dess rörelse angå. Den, hvilken sådant förordnande erhållit, älligge att under tiden, så vidt ske kan, låta underhålla trafiken å jernvägen.

Varder annan än den, som domare- eller tjensteed aflagt, enligt denna § förordnad, svärje inför Rätten eller domaren att han det uppdrag redligen fullgöra skall; och hafve sedan samma pligt och njute lika skydd, som enligt lag tillkommer dem, hvilka Rättens ärenden gå.

2 §.

Rätten eller domaren göre ofördröjligen hos Konungens Befallningshafvande i länet anmälan om konkursen, och förordne Konungens Befallningshafvande en skicklig och vederhäftig person att såsom god man och syssloman i konkursboets förvaltning deltaga med de gode män och syssloman, som utses på sätt konkurslagen stadgar.

Den, hvilken sålunda förordnad blifvit, ege lika med Rättens ombudsman befogenhet att hos Rätten anmäla, om annan god man i konkursen eller medsyssloman visar motvilja eller försummelse vid fullgörande af sitt uppdrag.

På Konungens Befallningshafvande ankomme att, när så skäligt pröfvas, entlediga den, som af Konungens Befallningshafvande enligt denna § blifvit tillsatt, och i hans ställe annan förordna. Deröfver må klagan ej föras.

3 §.

Då kallelse utfärdas till det förhör, hvarom i 39 § konkurslagen stadgas, låte Rätten eller domaren jemväl kungörelse om tid och ort för förhöret i allmänna tidningarne införas.

4 §.

Trafiken å jernvägen skall under konkursen, så vidt ske kan, underhållas.

Der under tiden före den auktion, hvarom i 9 § förmäles, erforderliga medel saknas för trafikens underhållande, skola gode männen eller sysslomännen ofördröjligen sammankalla borgenärerna att höras, huruvida de eller någon af dem vilja sådana förskjuta.

5 §.

Borgenär, som, på sätt särskildt är stadgadt, för sin fordran har förmånsrätt i jernvägen inskrifven eller erhållit inteckning i jernvägen, eller hvars ansökan om inteckning är hvilande, och hvilken ej vill njuta betalning ur annan konkursboets egendom, än den, hvari han har pant- eller förmånsrätt, vare ej pligtig att sin fordran i konkursen bevaka. Der borgenär visar sig innehafva sådan fordran, vare han ändock berättigad att med öfrige borgenärer deltaga i val af sysslomän och i beslut, som antingen rör den egendom, hvari han eger pant eller förmånsrätt, eller ock eljest inverkar på hans rätt.

Göres vid sammankomst anmärkning mot sådan borgenärs fordran, ege han likväl rätt att deltaga i val och beslut, som nämnda äro, intill dess annorlunda blifvit af Rätten förordnad. Om besvär deröfver att han i omröstning tagit del gälle hvad i 60 § konkurslagen stadgas angående besvär öfver beslut af borgenärer. Utan hinder af de anförda besvären gånge borgenärernas beslut i verkställighet, der ej förbud deremot från Rätten eller domaren kommer, eller beslutet angår försäljning af jernvägen och utgången af omröstningen finnes blifva olika, då de fordringar, hvilka besvären afse, samt de för dem afgifna röster inberäknas och då de icke beräknas.

6 §.

Borgenär, som för sin fordran har sådan inteckning eller förmånsrätt, som i 5 § sägs, vare ej skyldig att sin fordran beediga, der han ej vill begagna den till qvittning emot skuld, hvarför han hos jernvägsaktiebolaget häftar, och yrkande om edgång mot honom framställes i den ordning konkurslagen stadgar.

7 §.

Borgenär, hvilken för sin fordran har inteckning i jernvägen, ege ej att under konkursen erhålla utmätning å jernvägen eller att få jernvägen såld i annan ordning än i denna förordning sägs.

8 §.

Ackord må ej beviljas jernvägsaktiebolag.

9 §.

Efter inställeledagen låte sysslomännen jernvägen med dertill hörande rörlig materiel och inventarier till stationer, verkstäder och andra byggnader utbjudas till försäljning å offentlig auktion. Sådan auktion må ej emot någon borgenärs eller galdenärens vid sammankomst gjorda bestridande uppskjutas längre tid än som till kungörelse derom nödig är, efter hvad om auktion å utmätt fast egendom är stadgadt. Ej må å den auktion jernvägen säljas, der ej köpeskillingen förslår till fulla galdandet af de fordringar, hvilka skola med förmånsrätt ur jernvägen utgå, eller ock alla de borgenärer, hvilka ega sådan rätt och för sina fordringar ej skulle komma att njuta full betalning, till försäljningen lemna bifall.

10 §.

Varder ej vid den auktion, som i 9 § sägs, jernvägen såld, skall, der trafikinkomsterna förslå till bestridande af utgifterna för trafikens underhållande, jernvägen för konkursboets räkning förvaltas intill slutet af femte året efter det år, under hvilket inställeledagen inträffat.

Inom de sista tre månaderna före utgången af nämnde tid skola de borgenärer, hvilka för sin fordran ega förmånsrätt i jernvägen, å sammanträde besluta, om jernvägen skall försäljas eller förvaltningen fortsättas under viss tid, som dock ej må sättas längre än till fem år; och skall förslag om förvaltningens fortsättande såsom antaget anses, derest antingen alla tillstädesvarande borgenärer, som för sina fordringar ega förmånsrätt i jernvägen, sig derom förenat, och deras fordringar utgöra två tredjedelar af det fordringsbelopp, hvilket skall med förmånsrätt utgå, eller ock fyra femtedelar af de vid sammanträdet tillstädesvarande borgenärer, hvilka ega sådan rätt, beslutet biträdt och dessa borgenärs fordringar jemväl utgöra fyra femtedelar af nyssnämnda fordringsbelopp. Lag samma vare i fråga om ytterligare fortsättning af jernvägens förvaltning.

11 §.

Under den tid, som jernvägen enligt 10 § för konkursboets räkning förvaltas, må likväl de borgenärer, hvilka för sin fordran ega förmåns-

rätt i jernvägen, med den röstöfvervigt, som i nämnda § sägs, besluta att jernvägen med dertill hörande rörlig materiel och inventarier till stationer, verkstäder och andra byggnader skall före förvaltningstidens utgång säljas, antingen ovilkorligen eller med vilkor att därför kan erhållas ett pris, som ej understiger af borgenärerna i sådant afseende bestämdt belopp; och skall försäljningen ske i den ordning, som för jernväg, den der blifvit utmätt, särskildt är stadgad. Göres vid auktion anbud, hvilket, enligt hvad i utsökningslagen stadgas, må antagas, och hvilket ej understiger det af borgenärerna bestämda beloppet, varde jernvägen såld. Göres ej sådant anbud, skall beslutet om jernvägens försäljning anses förfallet.

12 §.

Har ej jernvägen blifvit såld vid den auktion, som i 9 § sägs, och äro trafikinkomsterna otillräckliga till utgifterna för trafikens underhållande, skola sysslomännen sammankalla samtliga borgenärer att besluta, huruvida förvaltningen af jernvägen skall fortgå eller icke. Öfverenskomma samtliga vid sammanträdet närvarande borgenärer att anskaffa nödiga medel för trafikens underhållande, eller vill någon eller några af borgenärerna medel dertill förskjuta, skall, der borgenärer, hvilka ega förmånsrätt i jernvägen med den öfvervigt af röster, som i 10 § sägs, besluta att förvaltningen skall fortgå, med jernvägens förvaltning förfaras på sätt i 10 § stadgas.

Kommer ej sådan förvaltning till stånd, skall jernvägen säljas i den ordning, som för jernväg, hvilken blifvit utmätt, särskildt är stadgad, der ej samtliga borgenärer, som ega förmånsrätt i jernvägen, öfverenskomma om försäljning i annan ordning.

13 §.

Medel, som under konkursen kunna vara för trafikens underhållande anskaffade eller förskjutna, jemte ränta derå, dock ej öfver sex för hundra om året, skola ur konkursboet utgå i likhet med annan kostnad för jernvägens förvaltning.

14 §.

Skall jernväg, hvilken ej blifvit såld vid auktion, som i 9 § sägs, förvaltas för konkursboets räkning, bestämme borgenärerna huru lång tid

de af dem valde sysslomän skola innehafva sitt uppdrag. Vid nytt val kan syssloman, som skall afgå, återväljas.

Borgenärerna skola ock i ty fall utse revisorer för granskning af jernvägens förvaltning; och skola sysslomännen årligen sammankalla borgenärerna för att taga del af revisorernas berättelse. Borgenärerna meddele derefter sysslomännen ansvarsfrihet för förvaltningen under den tid revisionsberättelsen afser, eller instämme i motsatt fall klander mot förvaltningen till den Rätt, under hvars dom konkurssaken lyder, inom tre månader från den dag, å hvilken den för beslut i anledning af revisorernas berättelse utsatta sammankomst upplöstes.

15 §.

Då jernvägen enligt 10 § för konkursboets räkning förvaltas, skall, sedan förvaltningskostnaden, utgifterna för trafiken och jernvägens underhåll samt öfrig nödig kostnad blifvit bestridda af den afkastning, jernvägen under konkursen lemnat, hvad derefter af afkastningen kan återstå, årligen utdelas; och åligge sysslomännen att i samråd med Rättens ombudsman uppgöra förslag till sådan utdelning.

16 §.

I fråga om fordringar, för hvilka, enligt hvad särskildt är stadgadt, förmånsrätt i jernvägen åtnjutes på grund af beviljad eller sökt in-teckning eller på grund af inskrifning af förmånsrätt, skall vid utdelning, hvarom i 15 § sägs, iakttagas:

att förfallen ränta skall utgå framför kapital, som eger lika förmånsrätt;

att af förfallna räntor, hvilka ega lika förmånsrätt, de, som under tidigare år till betalning förfallit, skola utgå framför dem, som under senare år äro förfallna;

att, der räntan å en och samma fordran är förskrifven att utgå mer än en gång om året, det belopp, som under året tidigare till betalning förfallit, skall utgå framför det senare förfallna;

att för fordran, hvilken skall genom amortering under viss tid återgäldas, utdelning å kapitalet ej må utgå till högre belopp än som erfordras för att amorteringen må kunna, på det för densamma bestämda sätt, fullgöras;

att, der obligationslån skall återbetalas på det sätt, att till lånet hörande obligationer efter utlottning infrias, utdelning, som belöper å

lånets kapital, skall användas till infriande af de utlottade obligationerna och, der utdelningen icke förslår till deras fulla gäldande, å dem fördelas i förhållande till deras belopp, hvarefter återstående kapitalfordran å dessa obligationer, intill dess de blifvit till fullo guldna, skall ingå i följande utdelningar med lika rätt som de till samma lån hörande obligationer, hvilka blifvit senare utlottade; samt

att, der obligationslån skall återbetalas genom uppköp af obligationer enligt viss amorteringsplan, utdelning, som belöper å lånets kapital, skall användas till sådant uppköp.

17 §.

Der obligationslån skall återbetalas efter utlottning af obligationer, skola sysslomännen tillse, att under förvaltningstiden utlottning varder verkställd i enlighet med derom gällande bestämmelser.

Skall obligationslån återbetalas genom uppköp af obligationer, åligge sysslomännen, när uppköp skall ske, att genom kungörelse i allmänna tidningarne infordra anbud från innehafvare af dylika obligationer å det belopp, som erfordras.

18 §.

Då förslag till utdelning, hvarom i 15 § sägs, blifvit upprättadt, skall, i fråga om förslagets granskning af borgenärerne, klander deremot samt pröfning af klander gälla hvad i konkurslagen om utdelningsförslag är stadgadt.

I fråga om verkställande af utdelning gälle likaledes hvad i konkurslagen bestämmes; dock att sysslomännen må kunna, der klander mot utdelningsförslaget blifvit anställdt, medgifva borgenär, hvars fordran utgår med förmånsrätt, lyftning utan borgen, såvida klandret ej afser sådan borgenärs rätt.

19 §.

Finna sysslomännen att ränta, hvilken skall med förmånsrätt utgå, kan vid förfallotiden, innan utdelningsförslag blifvit upprättadt, af inlutna medel gäldas, utan att derigenom förfång sker borgenärer, hvilka enligt de i 16 § stadgade grunder ega lika eller bättre rätt till utdelning, ega sysslomännen på sitt ansvar att sådan ränta betala utan hinder deraf att utdelningsförslaget ännu ej blifvit upprättadt och vunnit laga kraft eller af domstol pröfvats.

20 §.

Visar jernvägsaktiebolaget under förvaltningstiden att å fordringar, som genom amortering under viss tid skola återgäldas och hvilka skola med förmånsrätt ur jernvägen utgå, upplupna räntor och efter amorteringsplanen förfallen del af kapitalet blifvit guldna samt att öfriga fordringar, hvilka skola med sådan rätt utgå eller hvilka blifvit i konkursen bevakade, äro betalda, eller öfverenskommelse om betalningen af dem träffad, gifve Rätten eller domaren, sedan sysslomännen och Rättens ombudsman hörde blifvit, bevis att konkursen är nedlagd.

21 §.

Varder jernvägen för konkursboets räkning förvaltad enligt hvad i 10 § sägs, fastställe borgenärerna årliga arfvoden för Rättens ombudsman, sysslomännen och revisorerna.

Arfvode till sysslomännen skall bestämmas, innan val af dem företages. Då nytt val sker, må dessförinnan beslut om arfvodets ändring af borgenärerna fattas.

22 §.

Med jernvägsaktiebolag förstås i denna förordning aktiebolag, som enligt af Konungen faststald bolagsordning har till ändamål att anlägga eller eljest förvärfva jernväg.

23 §.

Denna förordning skall icke blifva gällande i de mål, som redan äro anhängiga, då denna förordning träder i kraft.
